

DOSSIER BEVEILIGING

Sluikstorten, vandalisme en inbraken zijn zaken waar niemand graag mee te maken heeft. Toch worden heel wat uitbaters hiermee geconfronteerd. Daarom gaan we op zoek naar organisatorische, bouwkundige en elektronische beveiligingsmaatregelen die de kans op onaangename verrassingen verkleinen.

Verder geven we ook het woord aan ervaringsdeskundigen: de politie, een slotenmaker en enkele uitbaters. Stel je plotseling sluikstorten, vandalisme of een inbraak vast, dan lees je in dit dossier ook nog wat je precies moet doen.

Preventieve maatregelen

Een dader heeft vier vijanden: tijd, lawaai, sociale controle en licht. Preventie komt er dus op neer om maatregelen te nemen die inspelen op die vier vijanden. Sommige maatregelen zijn klein, andere zijn dan weer groot en vergen meer werk of financiële middelen. De maatregelen kunnen in onderstaande drie groepen worden ingedeeld.

ORGANISATORISCHE MAATREGELEN

Organisatorische maatregelen focussen vooral op eigen handelingen en handelingen van de groep. Het gaat o.a. over vermijden van nonchalant gedrag en maken van duidelijke afspraken.

Jeugdverblijven liggen vaak afgelegen en zijn niet altijd bemand. Dat maakt hen tot aantrekkelijke locaties. Maak deze locaties niet aantrekkelijker. Geef niet het signaal dat afval dumpen of schade berokkenen geen probleem is door zelf het terrein of gebouw te verwaarlozen. Ruim het terrein consequent op en herstel wat stuk is om verdere verloedering te voorkomen. Wil je een inbraak vermijden, laat dan geen waardevol materiaal in het zicht liggen, maar berg het op in gesloten kasten. Heb je een kassa, haal er dan het geld uit en laat de kassa openstaan.

Een afgesloten domein en jeugdverblijf maakt de locatie een stuk minder interessant voor ongewenste bezoekers. Belangrijke voorwaarde is uiteraard dat er consequent afgesloten wordt. Een moment van onoplettendheid of een misverstand is gauw gebeurd. Consequent afsluiten vergt duidelijke afspraken en de nodige discipline, zowel bij de verblijvende groe-

pen maar ook bij wie het jeugdverblijf runt, in het bijzonder als dit gebeurt door meerdere mensen of als er personeel wordt tewerkgesteld. Telkens moeten dezelfde vragen gesteld worden: wie heeft een sleutel of cijfercode en wie sluit af? Is het de taak van de eindverantwoordelijke, de conciërge of de groep? Zijn de ramen, deuren of de poort effectief op slot of blijven ze nietsvermoedend ongesloten? En wordt er wel altijd afgesloten, ook al is de afwezigheid maar voor even?

Een goed afgesloten domein of gebouw wordt opnieuw uitnodigend voor ongewenste bezoekers als stukken omheining niet snel worden hersteld of als er materiaal blijft slingeren dat het betreden van het domein of gebouw eenvoudiger maakt. Denk bijvoorbeeld aan hulpmiddelen zoals een ladder, stoel of tafel om over de omheining te klauteren of om dichterbij een raam te komen.

Om diefstal te vermijden, geldt de slogan "geen buit, geen dief". Laat in en rondom het jeugdverblijf geen waardevol materiaal liggen, of probeer het minstens te beperken. Sensibiliseer je medewerkers en de verblijvende groepen en verwijs daarbij zeker ook naar het gebruik van sociale media. Foto's van bijvoorbeeld een mooie muziekinstallatie, een beamer of computers kunnen van het jeugdverblijf opnieuw een aantrekkelijke plaats maken.

Het labelen van (werk)materiaal maakt de buit direct herkenbaar en bij gevolg minder interessant. Laat de naam van het jeugdverblijf op het materiaal graveren of markeer het materiaal met verf of een sticker. Tot slot kan je het materiaal nog opnemen in een inventaris, eventueel met foto. Het labelen en inventariseren is nuttig als je aangifte

wil doen bij de politie, maar is ook handig om het onderscheid te bewaren tussen het materiaal van het jeugdverblijf en de groep.

In periodes van leegstand kan je vragen aan de burens om een extra oogje in het zeil te houden en eventuele verdachte situaties te signaleren. Bezorg de burens de telefoonnummers van de verantwoordelijken.

Ondanks alle inspanningen is het niet uitgesloten dat sluikstorten, vandalisme of inbraak plaatsvindt. Doe in dat geval altijd aangifte bij de politie (eventueel online), ook al levert dit niet altijd het gewenste resultaat op. Zonder dader kunnen diverse aangiftes een hefboom zijn voor extra controles, met een dader kunnen de aangiftes in het beste geval aan elkaar gekoppeld worden.

FYSIEKE EN BOUWKUNDIGE MAATREGELEN

Een tweede groep preventieve maatregelen zijn fysieke en bouwkundige maatregelen. Deze maatregelen zijn vooral gericht op diefstal, maar hebben ook een invloed op sluikstorten en vandalisme. Zo schrikt omgevingsverlichting die aangestuurd wordt met een bewegingsdetector elke dader af, op voorwaarde dat de dader vanop afstand kan gezien worden. Anders is de verlichting eerder een hulpmiddel. Hang de bewegingsmelder hoog genoeg en voorzie de omgevingsverlichting van een beschermkap. Zo vermijd je dat ze met of zonder opzet vernield wordt. Vindt de verblijvende groep de omgevingsverlichting storend, dan kan in het gebouw een schakelaar voorzien worden om de bewegingsmelder te (de)activeren. Aanvullend op de omgevingsverlichting kan binnenverlichting die aangestuurd wordt met een

Herstel wat stuk is om verdere verloedering te voorkomen.

timer helpen. Hoewel er niemand in het gebouw aanwezig is, wordt op die manier toch iets anders gesuggereerd.

Graffiti is een specifieke vorm van vandalisme en kan op de muren van een jeugdverblijf best vervelend zijn. Zeker als de opschriften van weinig goede smaak getuigen. Om dit te vermijden, kan je bij de bouw kiezen voor muren in een donkere kleur of in verfafstotende gemakkelijk afwasbare materialen. Alternatieven zijn muurbegroeiing of zelf kindvriendelijke graffiti aanbrengen. Graffiti wordt door graffiti-sputters namelijk niet overschilderd. Is er toch graffiti aangebracht, kan je eventueel ondersteuning krijgen van de gemeente die dit gratis komt verwijderen.

Andere fysieke en bouwkundige maatregelen zijn het vervangen van deuren en ramen die inbraakbestendig zijn (zie ook interview met slotenmaker op pagina 10). Maak bij deze keuze wel een goede kosten-batenanalyse. Beveilig in eerste instantie de plaatsen waar er iets te halen valt en hou er rekening mee dat de beveiliging zo sterk is als de zwakste schakel. Vervang alles of niets en doe dit evenredig. Het heeft weinig zin te investeren in nieuwe stevige deuren als de ramen, de lichtkoepel of het kelderrooster een zwak punt zijn. Gebruik daarbij consequent degelijke en moeilijk te vernielen materialen, zonder daarbij de doelgroep uit het oog te verliezen. Een loodzware deur in een jeugdverblijf valt bijvoorbeeld moeilijk te rijmen met de aanwezigheid van kinderen die de deur gemakkelijk moeten kunnen hanteren.

De bescherming van glas is een knelpunt. Voor die bescherming kan gekozen worden voor (rol)luiken. Deze worden best geplaatst aan de buitenkant en vergren-

deld aan de binnenzijde. Voor vandalisme verschuift het probleem van gebroken glas naar beschadigde (rol)luiken, maar inbreken wordt wel een stuk moeilijker. Een alternatief voor (rol)luiken is het gebruik van veiligheidsglas. Dit glas is eveneens een meerwaarde in de strijd tegen inbraken maar helpt niet tegen vandalisme. Integendeel, de financiële schade van gebroken veiligheidsglas ligt hoger in vergelijking met ander glas. Het is dus afwegen welke keuze de beste is, maar houd daarbij ook rekening met de voorwaarden van de verzekering en de glasnorm (glasnorm s 23-002). Dit is een regel van goed vakmanschap die voorschrijft dat veiligheidsglas wordt gebruikt voor bijvoorbeeld schuiframen, glazen deuren en ramen met een borstwering lager dan 90 centimeter.

“Beveiliging is zo sterk als de zwakste schakel.”

Het afsluiten van ruimtes binnen wordt best tot een minimum beperkt. Het plaatsen van sloten op elke binnendeur heeft weinig zin, is niet gebruiksvriendelijk en resulteert bij een inbraak in meer schade en hogere kosten. Sloten zijn enkel een meerwaarde om bijvoorbeeld de toegang tot een goed uitgeruste keuken of een goed gevulde berging te bemoeilijken. Een goed alternatief voor het afsluiten van een ruimte is het kiezen voor lockers of kasten met slot.

Elk gebouw is anders. Maak daarom zelf nog eens een grondige analyse van de zwakke punten. Misschien moeten de waterkranen of de stopcontacten aan de buitenkant van het gebouw nog beschermd of afgesloten worden of is het kelderroos-

ter met een ketting vastgemaakt, maar kan die van buiten af doorgeknipt worden.

ELEKTRONISCHE MAATREGELEN

De lijst van preventieve maatregelen bevat ook enkele elektronische maatregelen, zoals het plaatsen van een alarm of het hangen van een beveiligingscamera. Het doel daarvan is, afhankelijk van de genomen maatregelen, het creëren van een afschrik-effect, het verwittigen van derden wanneer ongewenste bezoekers het domein of jeugdverblijf betreden en pas in de laatste plaats het identificeren van de daders.

Wil je effectief verwittigd worden, dan ligt een alarm voor de hand, maar sta toch even stil bij volgende vragen: wat doe je als het alarm afgaat? Ga je dan telkens kijken, doe je dat alleen, trommel je nog een vriend of collega op of bel je de politie? Wat bij vals alarm? Beschouwt de politie dit als een valse oproep en word je hiervoor beboet? Wat vinden de bureaus van een (vals) alarm?

Of kies je liever voor beveiligingscamera's? Die camera's versturen geen alarm, maar zorgen wel voor een afschrik-effect en kunnen helpen bij enkele vaststellingen, dit als de beelden bewaard worden. Opgelet echter: op het plaatsen van beveiligingscamera's is wel wetgeving van toepassing (zie volgende pagina's).

Als je enkel een afschrik-effect nastreeft, volstaat een dummy- of nepmodel.

Plaatsen van camera's – het wettelijk kader

Wie een bewakingscamera plaatst, moet rekening houden met bestaande wetgeving. Dit is in de eerste plaats de camerawet. Voor zaken die de bescherming van de persoonsgegevens aanbelangen en die niet door deze camerawet zijn geregeld, geldt de privacywet.

Op de arbeidsplaats is de camerawet niet van toepassing, daar geldt sowieso de privacywet. In de privésector hebben de sociale partners de privacywet vertaald naar meer concrete regels die vastliggen in cao 68.

Als de camera's voor meerdere doeleinden gebruikt worden, kunnen de verschillende wetgevingen wel van toepassing zijn.

De uitbater moet steeds nagaan of er geen minder ingrijpende maatregelen mogelijk zijn dan een camera.

DE CAMERAWET VAN 21 MAART 2017

Volgens de camerawet is een bewakingscamera elk vast of mobiel observatiesysteem dat beelden verzamelt, verwerkt of bewaart, dit om o.a. overlast of misdrijven te voorkomen, vast te stellen of op te sporen.

Afhankelijk van de plaats waar de camera hangt, zijn andere voorschriften van toepassing. De wetgever maakt een onderscheid tussen drie plaatsen waarvan er twee op het jeugdtoerisme van toepassing zijn.

- niet besloten plaats: dit is elke plaats die niet door een omheining is afgebakend en vrij toegankelijk is voor het publiek, zoals parken of bossen
- een besloten plaats voor het publiek toegankelijk: dit is elk besloten gebouw of elke besloten plaats die uitsluitend bestemd is voor gebruik door het publiek, zoals handelszaken

“Opgenomen camerabeelden moeten toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn.”

Is er twijfel over het soort plaats of worden verschillende plaatsen door een zelfde camerasysteem gecontroleerd, dan gelden de strengste voorschriften. Hieronder worden ze kort samengevat:

- Als er één of meerdere bewakingscamera's geplaatst worden, dan moet je aangifte doen via het e-loket van de privacycommissie (zie link op www.cjt.be/ondersteuning/beveiliging).
- Cameratoezicht mag niet gericht zijn op andere ruimten dan deze uit de aangifte.
- Beeldopnames van de openbare ruimte door particulieren moeten beperkt blijven.
- Er geldt een maximale bewaartermijn van één maand (tenzij bij strafbare feiten).
- Beelden mogen de intimiteit van personen niet schenden.
- Bij de toegang van de gefilmde plaats hangt een pictogram dat aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt.
- Cameratoezicht op niet-besloten plaatsen vereist een advies van de gemeenteraad (na voorafgaande raadpleging van de korpschef van de betrokken politiezone).

PRIVACYWET

Wie een camera hangt, moet ook rekening houden met het proportionaliteitsbeginsel uit de privacywet. Er moet m.a.w. een evenwicht bestaan tussen het belang van de uitbater en van de verblijvende groepen. De uitbater moet in dat opzicht nagaan of er geen andere maatregelen mogelijk zijn die minder ingrijpen in het privéleven van de verblijvende personen. Kortom: het maken en verwerken van camerabeelden moet echt noodzakelijk zijn.

BEWAKINGSCAMERA'S OP DE ARBEIDSPLAATS

Een uitbater die een camera hangt en personeel in dienst heeft, moet rekening houden met cao 68. Die cao verplicht de werkgevers om de werknemers op de hoogte te brengen van:

- het doel van de camerabewaking
- het al dan niet bewaren van de camerabeelden
- het aantal camera's en de locaties waar de camera's zullen hangen
- de periodes waarin de camera's in werking zijn

Voor jeugdverblijven volstaat het om dit op te nemen in het arbeidsreglement.

Als blijkt dat de persoonlijke levenssfeer in het gedrang komt, dan moeten er maatregelen genomen worden om dit tot een minimum te beperken. Bovendien heeft de werknemer ook altijd recht op toegang tot de beelden.

VEEL GESTELDE VRAGEN

Ik wens aangifte te doen van camerabewaking. Moet ik deze aangifte zowel bij de privacycommissie als bij de korpschef van de bevoegde politiezone doen?

Neen. De camerawet voorziet via het e-loket van de privacycommissie in een formulier dat bestemd is voor zowel de privacycommissie als de korpschef van de politiezone waar de bedoelde plaats zich bevindt.

Mag mijn camera, eenmaal geplaatst, alles filmen?

Neen. De algemene regel is dat de beelden toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, dit overeenkomstig met de doeleinden waarvoor ze werden verkregen of verwerkt. De camerawet

bepaalt bovendien dat bewakingscamera's geen beelden mogen opleveren die de intimiteit van een persoon schenden, en niet gericht mogen zijn op het inwinnen van informatie over de filosofische, religieuze, politieke, syndicale gezindheid, etnische of sociale origine, het seksuele leven of de gezondheidstoestand.

Moet ik de mensen informeren dat er een camera hangt?

Ja. De wet bepaalt dat diegene die overgaat tot camerabewaking, steeds een pictogram moet plaatsen dat aanduidt dat er beelden worden gemaakt.

Valt het plaatsen van een nepcamera onder de camerawet?

Een nep bewakingscamera is niet onderworpen aan de verplichtingen van de camerawet. De definitie van een bewakingscamera vereist immers het verzamelen, verwerken of bewaren van de beelden, wat in beginsel niet het geval is bij een dergelijke nepcamera.

Is filmen met een verborgen camera toegestaan?

De wet bepaalt dat elk heimelijk gebruik van bewakingscamera's verboden is. In principe is de toestemming van de gefilmde persoon vereist. Niettemin wordt het betreden van een plaats waar een pictogram hangt, aangezien als het (impliciet) geven van deze toestemming.

DE BRANDVERZEKERING

De meeste verzekeringsmaatschappijen voorzien onder de minimumvoorwaarden van hun brandverzekering een vergoeding voor de schade aan het gebouw aangericht door inbraak maar niet voor de gestolen goederen. Wie zich onder de brandpolis ook wil laten verzekeren tegen diefstal, zal dit expliciet moeten laten opnemen in de bijzondere voorwaarden en hiervoor een extra premie betalen. Om van die verzekering te genieten, moeten er bovendien sporen van inbraak zijn.

Uitbaters aan het woord

Berkenheim, gelegen in Heusden-Zolder, is een Chirolokaal en een jeugdverblijf type B met een binnen-capaciteit van 100 personen. Buiten kunnen nog eens 50 personen overnachten in tenten. De aangeboden formule is zelfkook. Verantwoordelijke is Peter Vanhove, hij is al meer dan 25 jaar actief in de vzw.

Edgard Mussen is verantwoordelijk voor De Dries. De vroegere Chirolokalen van Niel-bij-As worden als jeugdverblijf type B verhuurd, dit in de formule zelfkook. De totale capaciteit van het jeugdverblijf is 30 personen. In tenten kunnen er nog 30 personen extra overnachten.

Wat zijn jullie ervaringen rond sluikstorten, inbraak of vandalisme?

Peter: Meestal gaat het om vandalisme. Ruiten ingooien, deuren forceren, alles wat in de lokalen staat overhoop halen, brandblussers leegspuiten ...

Edgard: Wij hebben ook vier jaar last gehad van vandalisme. Tijdens die periode werd alles wat buiten stond vernield en werden de ruiten systematisch van het lokaal kapot geschoten. Verder werden we ook twee keer slachtoffer van inbraak waarbij de achterdeur beschadigd werd.

Waarom kiezen de daders jullie jeugdverblijf als doelwit?

Peter: Ons jeugdverblijf ligt redelijk afgelegen, in een zeer mooi domein van 4 hectare. Dit maakt het wellicht aantrekkelijk.

Edgard: Dit is bij ons net hetzelfde, zo hebben vandalen vrij spel.

Het jeugdverblijf is dus gemakkelijk te bereiken.

Peter: Toch niet. Het domein is volledig omheind en afgesloten met een poort. Bovendien is het jeugdverblijf voorzien van verlichting, maar dat weerhoudt vandalen blijkbaar niet om er zich vanaf april tot oktober uit te leven.

Wordt de politie van de feiten op de hoogte gebracht?

Edgard: Ja. Telkens de politie werd verwittigd, werd een proces-verbaal opgemaakt.

Peter: Maar de politie kan eigenlijk bitter weinig doen.

Edgard: Niemand kan dat, ook de twee schepenen die in ons bestuur zitten, kunnen daar niets aan doen.

Zijn er ooit daders gevat?

Edgard: Toen een jongere op heterdaad betrapt werd, is de politie er thuis geweest, maar die jongere ontkende natuurlijk.

Peter: Naar de daders wordt gezocht en sporadisch worden ze opgepakt. In het beste geval komen ze dan voor de rechtbank. Wil je een schadevergoeding krijgen, dan moet je als uitbater verlof nemen om op het proces aanwezig te zijn of tegen betaling een advocaat aanstellen. En dan nog is er geen zekerheid. In het verleden werden eens een tiental jongeren opgepakt die elk veroordeeld waren tot het betalen van 33,50 euro. Twee jongeren hebben betaald, de anderen niet.

Wat gebeurt er dan?

Peter: Neem je als uitbater dan niet opnieuw het initiatief, dan gaan de vandalen vrijuit en voelen ze zich ten opzichte van hun vrienden nog stoer ook. Hier faalt volgens mij het gerecht. Ik verwacht dat de rechters die jongeren op zijn minst de schade laten vergoeden zonder dat de uitbater daarvoor bijkomende inspanningen moet leveren.

Dat lijkt logisch, maar is in de praktijk blijkbaar niet haalbaar.

Het is dus niet evident om van de daders een schadevergoeding te krijgen.

Peter: Neen. Gelukkig wil de verzekering telkens de schade aan het gebouw betalen. Toch blijft elke inbraak frustrerend. Politie en verzekeringsagent bellen, opkuisen, ramen en deuren herstellen ... het is allemaal veel werk zonder toegevoegde waarde. Dat is echt jammer.

Hebben jullie ondertussen bijkomende preventieve maatregelen genomen?

Edgard: Ja, er werden twee maatregelen genomen. Er werden op de toegangsweg paaltjes geplaatst die in de midweek omhoog gezet worden. Zo kunnen hangjongeren niet meer met de wagen het domein op. Een tweede maatregel was het hangen van een camera die de achterkant van de gebouwen bewaakt. Een idee dat gegroeid is nadat de gemeente op hun grondgebied zelf camera's had geplaatst tegen vandalisme.

Peter: Op dit moment renoveren we stapsgewijs onze gebouwen. Ramen werden al voorzien van veiligheidsglas en er werden stevige deuren geplaatst, maar tijdens de renovatie werden ook al twee deuren vernield. Daarop hebben we besloten om camera's te hangen en dat levert nu uiteindelijk resultaat op. Het laatste anderhalf jaar hebben we geen inbraak meer gehad.

Worden de beelden bewaard?

Edgard: Ja, de camerabeelden worden bewaard op een harde schijf tot ze overschreven worden met nieuw beeldmateriaal. Twee leden van de vzw hebben bovendien toelating gekregen om die beelden op de computer te bekijken.

De politie kan vaak weinig doen.

Schendt een camera de privacy niet?

Peter: De camera is geregistreerd bij de privacycommissie en er hangen duidelijke pictogrammen aan de poorten. Groepen die hier logeren, worden verwittigd dat ze gefilmd worden. Alles gebeurt dus volgens de regels. Bovendien kijken we enkel naar de beelden bij inbraak of vandalisme, anders niet. Daar hebben we echt geen nood aan.

Zijn de maatregelen doeltreffend?

Edgard: Het vandalisme is plots gestopt. De vraag is natuurlijk of dit door de camera komt of dat de daders verstandiger geworden zijn. Van de camerabeelden heeft de politie alvast één keer gebruik gemaakt, nl. na een klacht over exhibitionisme. Toen werd beeldmateriaal door de politie gekopieerd.

Jeugdverblijven die volpension aanbieden, hebben meestal een hoge bezettingsgraad, maar kunnen ook slachtoffer zijn van sluikstorten, vandalisme of inbraken. We hadden hierover een gesprek met Serge Devriendt en Kristof Mandeville, resp. centrumverantwoordelijke en assistent-centrumverantwoordelijke van Vakantiehuis De Lork. Dit is een jeugdverblijf type C gelegen in Kemmel, met een binnencapaciteit van 174 personen.

Werden jullie in het verleden reeds geconfronteerd met sluikstorten, vandalisme en/of inbraak?

Vandalisme komt bij ons gelukkig niet voor en sluikstorten beperkte zich in het verleden enkel tot bewoners of voorbijgangers die hun afval in onze containers

Een deur uit de scharnieren tillen is een beproefde inbrekerstactiek.

deponeren. Omdat we tegen de grens met Frankrijk liggen, wordt onze streek wel regelmatig geconfronteerd met inbraken, en daar blijven wij niet van gespaard.

Welke maatregelen zijn er genomen om het sluikstorten en de inbraken te vermijden?

Het dumpen van afval door derden is gestopt nadat we gekozen hebben voor containers met een slot. Wat de inbraken betreft, zijn onze kamervensters beveiligd, die kunnen maximaal 10 centimeter open. Tot slot is er hier ook altijd iemand aanwezig.

Plannen jullie in de toekomst nog extra maatregelen?

Onlangs hebben we door de politie een analysedossier laten opmaken om het risico verder te beperken. Met dit dossier gaan we binnenkort aan de slag. Concreet gaat het over fixeren van de zitbanken en het barbecuestel zodat ze niet als hulpmiddel kunnen gebruikt worden, installeren van schrikverlichting rondom het jeugdverblijf, snoeien van hagen en struiken tot op een hoogte van 1 meter, kiezen voor gelaagd glas bij vervanging van de ramen en voorzien van elektronische detectie op ramen en deuren.

Zijn er specifieke maatregelen die gecommuniceerd worden naar de groepen?

Wie hier verblijft, kan flink meehelpen door het gebouw consequent af te sluiten. Dit lijkt een eenvoudige maatregel, maar wordt in de praktijk niet altijd goed uitgevoerd. Vooral wie blijft tot de vroege uurtjes, durft wel eens nonchalanter met de regels om te springen.

Zijn er specifieke maatregelen die jullie nemen om te vermijden dat de verschil-

Gepatenteerde sleutels hebben een identificatiekaart.

lende groepen die verblijven van elkaar kunnen stelen?

Elke groep heeft bij ons zijn privé-slaapblokken en zalen. Daar krijgen ze standaard de sleutels van. Willen ze de kamers nog afzonderlijk afsluiten, dan krijgen ze daar ook de sleutels van.

Welke maatregelen zijn er genomen om het materiaal van het personeel te beschermen?

Ons personeel heeft een aparte personeelsruimte met lockers. Daar kunnen ze hun eigen materiaal veilig opbergen.

Zijn er specifieke afspraken gemaakt met het personeel rond het afsluiten van binnen- en buitendeuren of ramen?

De conciërge sluit de voor- en achterdeur iedere avond af en verwittigt de groepen dat de laatste persoon de schuifdeuren en de kipramen van de zalen die uitgeven op de tuin moet sluiten. Als de laatste groep is vertrokken, sluit het aanwezige personeel alles (kamervensters, slaapblokken, zalen, buitendeuren ...) zorgvuldig af. Verder wordt het poetsmateriaal consequent achter slot en grendel geplaatst en sluiten we de receptie af bij afwezigheid.

Beveiligingsexpert aan het woord

Veiligheidsbeslag met kernbescherming zorgt voor een extra bescherming van de cilinder.

Tom Van Hemel baat niet alleen 't Chaletje (een jeugdverblijf type B in formule zelfkook) in Bocholt uit, hij is ook slotenmaker van beroep. In die hoedanigheid vroegen we hem een aantal tips voor de beveiliging van een jeugdverblijf.

Wat kan je als uitbater doen om je jeugdverblijf te beveiligen?

Hoe langer het duurt om binnen te breken op een domein of gebouw, hoe hoger de pakkans wordt. Daarom maak je het potentiële daders best zo moeilijk mogelijk door ramen en deuren goed af te sluiten. Meer bepaald hebben ramen en deuren verschillende zwakke plekken: de verankering in de muur, de aansluiting tussen deurlijst en deur of raamkozijn en raam, de sluitplaat, het slot, de scharnieren ... Wie het de inbreker moeilijker wil maken, moet die zwakke plekken dus verstevigen.

Wat kan je doen om de verankering in de muur te verbeteren?

In veel gevallen is de verankering goed. Twijfel je toch, dan kan je het deur- of raamkozijn met extra vijzen verankeren in de binnenmuren. Die muren zijn dikker dan de gevelstenen.

Hoe kan je de aansluiting tussen deurlijst en deur verbeteren?

Een eerste aandachtspunt is de vergrendeling. Wie kiest voor een meerpuntsvergrendeling, zal de aansluiting aanzienlijk zien verbeteren. Een tweede aandachtspunt zijn de scharnieren.

Welk type meerpuntsvergrendeling kies je best?

Je kiest best een meerpuntsvergrendeling waarvan de afstand tussen de verschillende punten minstens 20 centimeter is en de horizontale

Een dievenklauw vermijdt dat deuren uit het scharnier worden getild.

Raamblokken bemoeilijken een inbraak via het raam.

nachtschoten minstens 2 centimeter lang zijn. Een andere optie is het plaatsen van bijzetsloten.

Wat zijn de aandachtspunten bij de scharnieren?

De scharnieren moeten ervoor zorgen dat de deur stabiel blijft. Daarom plaats je best drie tot vier scharnieren. Kijk ook naar het gewicht van de deur en de draagkracht van de scharnieren en heb oog voor een degelijke montage. Is er nog steeds speling op de deur, dan kan je nog kiezen voor een dievenklauw of anti-inbraakstrip.

Wat is een dievenklauw en anti-inbraakstrip?

Een dievenklauw bestaat uit twee delen van verhard staal die in elkaar schuiven. Dit wordt vooral gebruikt als de scharnieren aan de buitenkant zitten en verhindert dat de deur uit de scharnieren kan getild worden als de deur gesloten is. Een anti-inbraakstrip is een metalen strip over de volledige lengte van de deur die ervoor zorgt dat er geen schroevendraaier of koevoet kan tussen geplaatst worden. Het is niet esthetisch maar wel zeer efficiënt.

Welke slot raad je aan?

Mijn voorkeur gaat naar een veiligheidsslot. Dit slot heeft een boorbeveiliging waardoor de stiften in de cilinder veel beter beschermd zijn en beschikt ook over extra afbreekbeveiliging.

Is die extra beveiliging noodzakelijk?

De cilinder is zeer kwetsbaar. Als de stiften doorboord zijn, is het openen van de deur kinderspel. Heb je geen afbreekbeveiliging, dan kraak je de cilinder snel in twee. Een veiligheidsslot is dus zeker een meerwaarde.

Is het dan niet verstandiger om de cilinder beter te beschermen?

Uiteraard. Je cilinder mag daarom slechts maximaal 2 millimeter uitsteken en wordt best beschermd door veiligheidsbeslag met kernbescherming (nvdr. dit wil zeggen dat het binnenin niet hol is) zonder zichtbare schroeven. Moet de deur niet van buitenaf geopend worden, dan kies je best voor een halve cilinder.

Wat is de meerwaarde van een gepatenteerde sleutel?

Een gepatenteerde sleutel biedt meer weerstand, maar is vooral interessant omdat het niet zomaar kan worden bijgemaakt. Voor een kopie heb je namelijk een identificatiekaart nodig.

Een veiligheidscilinder is moeilijker te breken of te doorboren.

Met een stevige sluitplaat is het slot beter beschermd.

Zijn er nog tips?

Wat nog niet aan bod gekomen is, is de sluitplaat. De sluitplaten die vaak worden meegeleverd kunnen gemakkelijk geplooid worden. Daarom worden die best vervangen door een sluitplaat van ongeveer 4,5 millimeter dik en indien mogelijk in een L-vorm. Dit is opnieuw steviger dan een platte sluitplaat. Tot slot geldt nog de regel: hoe langer de sluitplaat, hoe veiliger. Een regel die ook van toepassing is op het veiligheidsbeslag.

Hoe weet je als leek wat degelijk materiaal is?

Er bestaat een keurmerk nl. SKG, dat werkt met sterren. Drie sterren betekent bijvoorbeeld dat een professionele dief meer dan vijf minuten nodig heeft om de ingebouwde drempel te overwinnen.

Hoe veilig is een gelaagde glazen deur?

Het breken van gelaagd glas is niet de eerste keuze bij een inbraak. Het maakt lawaai, verhoogt de kans op snijwonden waardoor DNA-materiaal kan gevonden worden en de scherven maken de vloer spekglad wat het vluchten bemoeilijkt. Een deur met een zwakke deurplaat zal meer aandacht trekken van een inbreker. Kies daarom massief houten of metalen platen.

Welke tips heb je voor de beveiliging van ramen?

Stel bij het plaatsen van ramen eerst de vraag of ze wel allemaal open moeten kunnen, zeker de ramen die gemakkelijk bereikbaar zijn. Moeten ze geopend worden, kies dan opnieuw voor meerpuntsvergrendeling maar besef goed dat die minder stevig is dan bij deuren. Kies bovendien voor een klink met sleutel, dit bemoeilijkt het hantieren van het handvat na het boren van gaatjes of na glasbraak.

Zijn er alternatieven voor de klink met sleutel?

Ja. Je kan kiezen voor raamblokken. Die raamblokken zijn opnieuw niet de mooiste oplossing, maar wel zeer efficiënt, ook voor schuiframen en -deuren. Een alternatief voor de beveiliging van de schuiframen en -deuren is het plaatsen van een eenvoudige lat in het geleidstuk.

Hoe kan je dakkoepels beveiligen?

Inbraak via de dakkoepel kan je vermijden door de koepel te beveiligen met veiligheids- of ééntoerschroeven. Deze schroeven hebben een speciale kop waardoor het enkel mogelijk is om ze vast te draaien. Aan de binnenkant kan je eventueel traliewerk of extra afdekking voorzien.

Politie aan het woord

Wie zijn de sluikstorters, vandalen en inbrekers? Hoe gaan ze te werk en wat zijn hun drijfveren? Die en andere vragen stellen we aan Toon Fonteyne, commissaris bij de politiezone Spoorkin (Veurne) en in een recent verleden nationaal coördinator van KSA.

Tegen wie moeten uitbaters zich precies wapenen?

Jeugdverblijven zullen vooral het doelwit zijn van de gelegheidsdader en minder van georganiseerde bendes. Die bendes bereiden zich zeer goed voor, zijn getraind om de beveiliging te omzeilen en weten precies wat ze zoeken. Omdat er in een jeugdverblijf doorgaans niet veel te rapen valt, is dat dus geen interessant doelwit.

Is een jeugdverblijf geen ideaal oefenterrein voor die bendes om ervaring op te doen?

Misschien wel, maar je kan je daar moeilijk tegen wapenen. De beveiligingskosten wegen namelijk niet op tegen de waarde van de gestolen goederen of de schade.

Wie is de gelegheidsdader dan?

Dat is vaak iemand die niet de intentie heeft om iets te doen, maar daartoe wordt uitgenodigd, gewoon omdat het gemakkelijk is. De gelegheidsdader zal dus toeslaan als bijvoorbeeld het jeugdverblijf niet goed afgesloten wordt of helemaal niet beveiligd is. Achter de daad zit dus geen financieel gewin. Men breekt in omdat men het materiaal zoals audiovisueel materiaal, drank of kookmateriaal kan gebruiken.

Geldt dit ook voor sluikstorten en vandalisme?

Dezelfde lijn kan je inderdaad doortrekken. Als er geen enkele preventieve maatregel wordt ingebouwd om sluikstorten of vandalisme tegen te gaan, wordt het voor de dader een stuk gemakkelijker of meer uitnodigend. Als je afval laat rondslingeren, is het voor de sluikstorter

verleidelijk om er nog extra afval aan toe te voegen. Herstel je de schade aan het terrein of gebouw niet, dan vergroot je de kans op erosievandalisme.

Welke preventieve maatregelen kan een uitbater nemen?

De daders willen vooral niet gezien worden. Daarom is sociale controle belangrijk. Verblijven er geen groepen, dan kunnen de burens een oogje in het zeil houden. Die burens kan je helpen door het domein en het gebouw niet van het zicht te onttrekken en zowel binnen als buiten verlichting te voorzien, aangestuurd door een bewegingsmelder. Keerzijde van die medaille is natuurlijk dat wanneer er wel groepen verblijven, de kans op overlast door de groepen groter wordt.

Is een beveiligingscamera zinvol?

Het kan potentiële daders afschrikken, maar ik raad de uitbaters niet aan om daarin te investeren. Je kiest beter voor een nepmodel of een stil of luid inbraakalarm.

Waarom is een camera geen goede oplossing?

Eén camera zal de dader ontlopen. Je hebt dus meerdere beveiligingscamera's nodig met een goede beeldkwaliteit. Een investering van enkele duizenden euro's. Weegt dat op tegen de waarde van de gestolen goederen en de schade? Bovendien gebeurt een identificatie van de dader zelden op basis van camerabeelden, want de dader maakt zich - als het niet in een dronken bui gebeurt - onherkenbaar. De beelden leveren in de meeste gevallen hoogstens wat bruikbare informatie op, zoals het aantal daders.

Wat is het verschil tussen een stil en luid alarm?

Een stil alarm informeert enkel de uitbater via telefoon, terwijl een luid alarm de buurt opschrikt en een alarmcentrale verwittigt. Die centrale, die voortdurend bemand is, overloopt dan een procedure om na te gaan of het geen vals alarm is en waarschuwt indien nodig de politie.

Moet een luid alarm verbonden zijn aan een externe centrale?

Ja, dat is wettelijk verplicht.

Waarom adviseer je een alarm?

Een alarm roept de uitbater of buurtbewoners op om waakzamer te zijn. Op het moment van het alarm kan er misschien bruikbare informatie verzameld worden zoals het aantal aanwezige personen, de manier van verplaatsen, een nummerplaat ...

Is het niet gevaarlijk om als uitbater of buur initiatief te nemen?

De gelegheidsdader is niet de gewapende overvaller, maar het is inderdaad niet verstandig om de confrontatie aan te gaan. Dat is trouwens ook niet de bedoeling.

Is het zinvol om de politie te bellen als je weet dat de pak-kans van de daders klein is of de schade beperkt?

Ja, omdat het helpt in de totale beeldvorming. In die zin is het zelfs belangrijk dat de uitbater na de vaststelling wacht op de politie en pas daarna kijkt wat er gestolen is of start met de opkuis, dit om sporen te vrijwaren. Verschillende kleine misdrijven kunnen op die manier misschien aan elkaar gekoppeld worden. Is er tot slot veel overlast, dan kan er ook beslist worden om het jeugdverblijf op te nemen in het systeem van vakantietoezicht. Dan wordt er tijdens de patrouilles extra aandacht besteed aan die locatie.

Wat gebeurt er als de dader gevat wordt?

Wordt de dader gevat, dan kan je als uitbater misschien de gestolen goederen terugkrijgen en de schade vergoed krijgen. Om de gestolen goederen snel van de politie terug te krijgen, is het ook zinvol om de goederen vooraf te labelen of serienummers te noteren in een inventaris.

Kan je bij de politie ook terecht voor preventieve maatregelen?

Jazeker, de lokale politie zal met plezier samen bekijken hoe feiten kunnen voorkomen worden. Maar vaak volstaat het al om zelf eens met de ogen van een inbreker, vandaal of sluikstorter naar je eigen accommodatie te kijken. Op die manier kun je al makkelijk zaken opmerken die snel en zelfs kosteloos verbeterd kunnen worden. Het geoefend oog van de politie-inspecteur kan daarna helpen om de laatste zaken scherp te stellen en te bekijken hoe de politie van dienst kan zijn voordat er vaststellingen nodig zijn.

HUIS WERK 50

In april verschijnt HuisWerk 50, met daarin extra aandacht voor het kampcharter.

Vorige zomer werd in het bijzijn van minister van jeugd Gatz het kampcharter gelanceerd, een engagementsverklaring tussen jeugdgroepen, gemeenten en uitbaters met één doel: bereid zijn om elkaar tegemoet te komen en zo te zorgen voor een goede onderlinge verstandhouding. De volledige tekst vind je op www.opkamp.be/kampcharter.

In het dossier verdiepen we ons in dit engagement van de verschillende partners en maken we dit concreet met acties en tips die o.a. geformuleerd werden tijdens de samenkom-

sten in december laatstleden in Herentals en Kortrijk. Zo kan je met het charter onmiddellijk aan de slag.

Heb je zelf nog goede suggesties of tips of wil je reageren op dit thema, dan kan dat via de Facebookpagina van CJT Ondersteuning of door te mailen naar ondersteuning@cjt.be.

Wie trouwens iets extra wil doen, is steeds welkom op de redactievergadering van HuisWerk. We komen ongeveer tweemaandelijks samen. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen via ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75.